

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ, ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
& ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ**

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 11 / 10 / 2019

Αρ. Πρωτ.: 60759

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 101 87 Αθήνα
Τηλέφωνο : 213 2161428
Fax : 2132161931
e-mail : tke@moh.gov.gr

ΠΡΟΣ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερώτηση Βουλευτή.

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτ. **383/26-8-2019** ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. Βασίλειο Κόκκαλη, με θέμα: «Ραγδαία εξάπλωση των κρουσμάτων του Ιού του Δυτικού Νείλου», σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ο ιός του Δυτικού Νείλου εισήχθη στην Ευρώπη μέσω αποδημητικών πτηνών από την Αφρική ή τη Μέση Ανατολή και πλέον θεωρείται εγκατεστημένος σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Όπως προκύπτει από την διεθνή βιβλιογραφία, ο ιός παρουσιάζει ενδημικότητα με εποχικές εξάρσεις και συχνά απρόβλεπτη γεωγραφική εξάπλωση. Ο ιός μεταδίδεται μεταξύ των πτηνών μέσω δάγκματος μολυσμένων κουνουπιών, τα οποία μπορούν να μολύνουν, παρεμπιπτόντως, ανθρώπους και άλλα θηλαστικά. Οι άνθρωποι θεωρούνται αδιέξοδοι ξενιστές ("dead-end hosts") της νόσου και δεν συμμετέχουν στην αλυσίδα μετάδοσης, καθώς η ιαίμα είναι σε χαμηλά επίπεδα και μικρής διάρκειας και δεν επαρκεί για περαιτέρω μόλυνση των κουνουπιών (ECDC Factsheet: <https://ecdc.europa.eu/en/west-nile-fever/facts/factsheet-about-west-nile-fever>).

Το Υπουργείο Υγείας και ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) εφαρμόζουν συστηματικά και αδιαλείπτως σε κάθε περίοδο μετάδοσης μία σειρά δράσεων για την πρόληψη και αντιμετώπιση της λοίμωξης, όπως έγινε και κατά την τρέχουσα περίοδο 2019. Στο πλαίσιο αυτό, δημοσιεύθηκε εγκαίρως η υπ' αριθμ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ. 11509/08-02-2019 Εγκύκλιος «Προγράμματα καταπολέμησης των κουνουπιών, σχέδιο δράσης, σχετική ενημέρωση και προφύλαξη του κοινού για το έτος 2019» (ΑΔΑ: ΨΤΖΧ465ΦΥΟ-ΥΚΚ), στην οποία αναφέρονται:

- Η ανάγκη εφαρμογής ολοκληρωμένων προγραμμάτων για την καταπολέμηση των κουνουπιών (έμφαση στις προνυμφοκτονίες και στην εξυγίανση εστιών αναπαραγωγής) με τη χρήση των εγκεκριμένων από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων βιοκτόνων σκευασμάτων, τα οποία περιλαμβάνονται αναλυτικά σε σχετικό Παράρτημα.
- Η ανάγκη υλοποίησης δράσεων ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης του κοινού με την ενεργή συμμετοχή των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης.
- Συνιστώμενα μέτρα προστασίας των πολιτών.
- Επισημάνσεις που αναφέρονται σε επιτήρηση ιπποειδών, άγριων πτηνών και κουνουπιών.

Τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους εκδόθηκε το υπ' αριθμ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ. 29061/12-04-2019 έγγραφο «Προγράμματα καταπολέμησης των κουνουπιών για το έτος 2019»

προς όλες τις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις και τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας, υπενθυμίζοντας την Εγκύκλιο και επιστώντας προσοχή στην συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς και στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του κοινού. Επιπρόσθετα, η εν λόγω Εγκύκλιος επικαιροποιήθηκε, τόσο ως προς τα εγκεκριμένα βιοκτόνα σκευάσματα, αλλά και ως προς τα συνιστώμενα από τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας μέτρα ατομικής προστασίας, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ. 46309/18-06-2019 Εγκύκλιο «Επικαιροποίηση - Υπενθύμιση Εγκυκλίου σχετικά με τα προγράμματα καταπολέμησης των κουνουπιών για το έτος 2019» (ΑΔΑ: Ψ9ΞΘ465ΦΥΟ-ΞΣΧ).

Ειδικότερα για θέματα κουνουποκτονιών, σε περίπτωση που λόγω συνθηκών (αυξημένοι πληθυσμοί κουνουπιών, συρροή κρουσμάτων, έκτακτες κλιματολογικές συνθήκες, κ.α.) τα ήδη εγκεκριμένα βιοκτόνα δεν επαρκούν για την αποτελεσματική προστασία της δημόσιας υγείας από νοσήματα που μεταδίδονται μέσω κουνουπιών, η Υπηρεσία μας με την συνδρομή της επιτροπής εμπειρογνομόνων του Υπουργείου Υγείας (Επιτροπή για την πρόληψη και αντιμετώπιση τροπικών νοσημάτων - τρέχουσα σύνθεση ΑΔΑ: 6ΠΟ3465ΦΥΟ-ΝΜΥ) συνεργάζεται με την Δ/νση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ολοκλήρωση των διαδικασιών κατ' εξαίρεση έγκρισης βιοκτόνων σκευασμάτων και εφαρμογών. Οι εγκρίσεις αυτές χορηγούνται κατόπιν αιτήματος των τοπικών αρχών, όταν συντρέχουν λόγοι προστασίας της δημόσιας υγείας και ύστερα από αξιολόγηση των επιστημονικών δεδομένων (επιδημιολογικά στοιχεία, εντομολογικά δεδομένα, κ.λ.π.) και ισχύουν για περιορισμένο χρονικό διάστημα μερικών μηνών εντός του τρέχοντος έτους. Συνοδεύονται δε από Υπουργικές Αποφάσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που καθορίζουν επακριβώς τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης των σκευασμάτων με σκοπό την προστασία των κατοίκων και του περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο αυτό, για το τρέχον έτος, έχουν εκδοθεί:

α) Εγκρίσεις διενέργειας αεροψεκασμών προνυμφοκτονίας:

- σε ορυζώνες και υδροτοπικά συστήματα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (υπ' αρ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π. 8710/29-03-2019 έγγραφο «Διενέργεια αεροψεκασμών προνυμφοκτονίας για το έτος 2019», ΑΔΑ: ΩΦΓ1465ΦΥΟ-ΘΟΤ)
- στα υδροτοπικά συστήματα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου (Δ1α/Γ.Π.8710/29-03-2019 έγγραφο)
- στις περιοχές Βίδι, Αγία Σωτήρα και Λίμνη Ψήφτας του Δήμου Τροιζηνίας - Μεθάνων της Π.Ε. Πειραιώς και Νήσων και στον Υδροβιότοπο Εθνικού πάρκου Σχινιά του Δήμου Μαραθώνος της Π.Ε. Ανατολικής Αττικής (Δ1α/Γ.Π.8710/29-03-2019 έγγραφο)
- στα αγροτικά και υδροτοπικά συστήματα της Περιφέρειας Πελοποννήσου (Δ1α/Γ.Π.8710/29-03-2019 έγγραφο)
- σε ορυζώνες και υδροτοπικά συστήματα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης (Δ1α/Γ.Π.8710/29-03-2019 έγγραφο)
- σε υδροτοπικά φυσικά συστήματα της Π.Ε Μαγνησίας/Περιφέρεια Θεσσαλίας (Δ1α/Γ.Π.8710/29-03-2019 έγγραφο)
- στην περιοχή του Δέλτα Πηνειού και της Παρακάρλιας ζώνης της Π.Ε Λάρισας/Περιφέρεια Θεσσαλίας (Δ1α/Γ.Π.8710/29-03-2019 έγγραφο)
- στα υδροτοπικά φυσικά συστήματα στην παραλιακή ζώνη των Περιφερειακών Ενοτήτων Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας και συγκεκριμένα στη λίμνη Προκοπίου, στο έλος Λαμίας, στις λιμνοθάλασσες Αράξου, Κοτυχίου, Αιτωλικού, Κλείσοβας, Μεσολογγίου, Δέλτα Αχελώου και εκβολές Ευήνου (υπ' αριθμ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.23872/12-04-2019 έγγραφο «Συμπλήρωση του υπ' αρ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.8710/29-03-2019 εγγράφου - Διενέργεια αεροψεκασμών προνυμφοκτονίας για το έτος 2019», ΑΔΑ: 66ΡΘ465ΦΥΟ-48Π)
- στην περιοχή Stella Maris του Δήμου Τροιζηνίας-Μεθάνων στην Περιφερειακή Ενότητα Νήσων/Περιφέρεια Αττικής (Δ1α/Γ.Π.23872/12-04-2019 έγγραφο)

- σε εκτεταμένα φυσικά συστήματα στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σε μη αστικές περιοχές (υπ' αρ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.38562/04-06-2019 έγγραφο «2^η Συμπλήρωση του υπ' αρ. πρωτ. Δα1α/Γ.Π.8710/29-03-2019 εγγράφου - Διενέργεια αεροψεκασμών προνυμφοκτονίας για το έτος 2019» (ΑΔΑ: Ψ618465ΦΥΟ-ΨΜΓ).

β) Εγκρίσεις υπολειμματικών ψεκασμών εσωτερικών χώρων:

- σε καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (υπ' αριθμ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.13777/16-05-2019 έγγραφο «Διενέργεια υπολειμματικών ψεκασμών εσωτερικών χώρων σε καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και στη περιοχή του Δήμου Δέλτα της Π.Ε. Θεσσαλονίκης, για το έτος 2019», ΑΔΑ: ΨΖΟΑ465ΦΥΟ-ΟΝΒ)
- σε κατοικίες του Δήμου Δέλτα της Π.Ε. Θεσσαλονίκης (Δ1α/Γ.Π.13777/16-05-2019 έγγραφο).

γ) Εγκρίσεις για ψεκασμούς ακμαιοκτονίας υπέρμικρου όγκου (ULV) από αέρος και από εδάφους στις Περιφέρειες:

- Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης (υπ' αρ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.8703/09-07-2019 έγγραφο «Κατ' εξαίρεση διενέργεια ULV εφαρμογών από εδάφους και αέρος για την αντιμετώπιση ακμαίων κουνουπιών για το έτος 2019», ΑΔΑ: Ω22Π465ΦΥΟ-Ζ3Ο)
- Κεντρικής Μακεδονίας (Δ1α/Γ.Π.8703/09-07-2019 έγγραφο)
- Πελοποννήσου (Δ1α/Γ.Π.8703/09-07-2019 έγγραφο)
- Δυτικής Ελλάδας (Δ1α/Γ.Π.8703/09-07-2019 έγγραφο)
- Θεσσαλίας - Π.Ε. Λάρισας (υπ' αρ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.57651/12-08-2019 έγγραφο «1^η Συμπλήρωση του υπ' αρ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.8703/09-07-2019 εγγράφου - Κατ' εξαίρεση διενέργεια ULV εφαρμογών από εδάφους και αέρος για την αντιμετώπιση ακμαίων κουνουπιών για το έτος 2019», ΑΔΑ: 6ΖΥΗ465ΦΥΟ-94Υ)
- είναι σε διαδικασία έκδοσης αντίστοιχες εγκρίσεις για την Περιφέρεια Θεσσαλίας - Π.Ε. Καρδίτσας και για την Περιφέρεια Αττικής - Π.Ε. Ανατολικής Αττικής

Ειδικότερα για την Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας, σε πρόσφατη επικοινωνία με την αρμόδια Υπηρεσία της Περιφέρειας, ενημερωθήκαμε ότι δράσεις προνυμφοκτονίας κουνουπιών πραγματοποιούνται από το 1999. Για το τρέχον έτος οι εργασίες στο πεδίο ξεκίνησαν στις 05/05 και προβλέπεται να ολοκληρωθούν στα μέσα Οκτωβρίου. Οι εργασίες είναι καθημερινές, με την συμμετοχή μεγάλου αριθμού επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού, ιδίως μετά την εμφάνιση κρουσμάτων λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου. Μέχρι στιγμής στην Π.Ε. Λάρισας έχουν πραγματοποιηθεί 9.904 έλεγχοι-δειγματοληψίες προνυμφών σε 1.336 καταγεγραμμένες εστίες αναπαραγωγής κουνουπιών και έχουν πραγματοποιηθεί 607 ψεκαστικές εφαρμογές (μη συμπεριλαμβανομένων των εφαρμογών σε φρεάτια και σε εστίες περιορισμένης έκτασης εντός των πόλεων και των οικισμών).

Σχετικά με την κατάρτιση ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για τον ιό του Δυτικού Νείλου, το εν λόγω θέμα είναι σε επεξεργασία στην αρμόδια Επιτροπή για την πρόληψη και αντιμετώπιση τροπικών νοσημάτων του Υπουργείου Υγείας. Επισημαίνεται, ότι με σκοπό το στρατηγικό σχεδιασμό για την πρόληψη και αντιμετώπιση της ελονοσίας, τον Αύγουστο του 2015 επικαιροποιήθηκε και εκδόθηκε με Απόφαση του Υπουργού Υγείας το Σχέδιο Δράσης Ελονοσίας «Μερόπη» (ΑΔΑ: 6ΞΡΗ465ΦΥΟ-3ΡΑ). Το εν λόγω σχέδιο παρέχει σαφείς οδηγίες, περιγράφει τις αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων και **μπορεί να εφαρμοστεί για την πρόληψη και αντιμετώπιση νόσων που μεταδίδονται από κουνούπια γενικότερα.**

Ακόμη, επισημαίνεται ότι καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου λειτουργούν επιτροπές εμπειρογνομώνων (Επιτροπή για την πρόληψη και αντιμετώπιση τροπικών νοσημάτων του Υπουργείου Υγείας, Ομάδα Εργασίας για τον καθορισμό των επηρεαζόμενων περιοχών και Συμβουλευτική Ομάδα Εκτίμησης Κινδύνου και Άμεσης Απόκρισης), οι οποίες συνεδριάζουν συστηματικά - και όποτε απαιτείται εκτάκτως - και αποφασίζουν στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα από την εμφάνιση των προς επίλυση προβλημάτων (συνήθως εντός 24ώρου). Οι

Επιτροπές και οι Ομάδες Εργασίας είναι σε διαρκή εγρήγορση για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν και βρίσκονται σε διαρκή επαφή και συνεργασία με Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς φορείς όπως το ECDC και ο ΠΟΥ.

Ο ιός του Δυτικού Νείλου (ΔΝ) έχει παγκόσμια κατανομή, σε Αμερική, Ευρώπη, Ασία και Αυστραλία. Στην Ευρώπη, κυκλοφορία του ιού είχε καταγραφεί ήδη από τη δεκαετία του 1960, με την 1^η μεγάλη επιδημία το 1996-1997 στη Ρουμανία. Έκτοτε, καταγράφονται κρούσματα σε διάφορες χώρες, κυρίως της κεντρικής και νότιας Ευρώπης, ενώ από το 2010 και μετά καταγράφονται εποχικές εξάρσεις σε κάθε περίοδο μετάδοσης, υποδηλώνοντας ότι ο ιός έχει εγκατασταθεί σε αρκετές χώρες της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένης και της χώρας μας.

Είναι παγκοσμίως γνωστό ότι η επιδημιολογία του ιού είναι **σύνθετη** και η κυκλοφορία και διασπορά του επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες. Η επιδημιολογική επιτήρηση της νόσου, η συστηματική και έγκαιρη καταπολέμηση των κουνουπιών και η εφαρμογή μέτρων ατομικής προστασίας από τα κουνούπια, καθώς και τα μέτρα για την ασφάλεια του αίματος, αποτελούν διεθνώς τα πλέον ενδεδειγμένα μέτρα για τον έλεγχο της νόσου. Ωστόσο, όπως είναι γνωστό σε παγκόσμιο επίπεδο, η αντιμετώπιση του ιού παρουσιάζει πολλούς περιορισμούς και δυσκολίες, και θεωρείται διεθνώς πολύ δύσκολη η επιτυχής ριζική αντιμετώπιση και «εξάλειψη» του ιού.

Σχετικά με την αναφερόμενη «απουσία επίσημης ενημέρωσης από τα θεσμικά όργανα της πολιτείας για την πορεία εξάπλωσης του ιού και υπεύθυνης ενημέρωσης για τα μέτρα πρόληψης», θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι:

- ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.), ως εθνικός φορέας δημόσιας υγείας, **ενημερώνει** -συστηματικά, τακτικά και αδιαλείπτως- το κοινό, τους επαγγελματίες υγείας και τις τοπικές αρχές, για τα τρέχοντα επιδημιολογικά δεδομένα της λοίμωξης από τον ιό, με έκδοση και ανάρτηση στην ιστοσελίδα του εβδομαδιαίων εκθέσεων επιδημιολογικής επιτήρησης (που περιλαμβάνουν τον αριθμό κρουσμάτων σε επίπεδο Δήμων) (<https://eody.gov.gr/epidimiologika-statistika-dedomena/evdomadiaies-ektheseis/#heading-2>),
- ο Ε.Ο.Δ.Υ έχει εγκαίρως ενημερώσει και συνεχίζει να ενημερώνει το κοινό σχετικά με τα ενδεικνυόμενα μέτρα πρόληψης (Δελτίο Τύπου στα μέσα Μαΐου 2019, σχετικά με τα ενδεικνυόμενα μέτρα προστασίας, ενόψει της έναρξης της τρέχουσας περιόδου κυκλοφορίας των κουνουπιών, εβδομαδιαίες εκθέσεις, ενημερωτικό υλικό, τηλεοπτικό σποτ, συνεντεύξεις στα μέσα μαζικής ενημέρωσης).

Στην Ελλάδα κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του ΔΝ έχουν καταγραφεί τα έτη 2010-2014 και 2017-2019, κατά τους θερινούς μήνες, και κυκλοφορία του ιού έχει καταγραφεί σε όλες σχεδόν τις Περιφέρειες, υποδηλώνοντας την **εγκατάσταση** του ιού σε διάφορες περιοχές (και) της χώρας μας. Ως εκ τούτου, θεωρείται πιθανή και αναμενόμενη η επανεμφάνιση περιστατικών λοίμωξης από τον ιό στη χώρα σε κάθε περίοδο μετάδοσης, τόσο σε γνωστές όσο και σε νέες περιοχές κυκλοφορίας.

Για το λόγο αυτό, ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας θέτει σε εφαρμογή -σε κάθε περίοδο μετάδοσης- και υλοποιεί αδιαλείπτως και εγκαίρως **μια σειρά δράσεων πρόληψης και απόκρισης** για τον ιό του Δυτικού Νείλου, διενεργεί ενισχυμένη επιδημιολογική επιτήρηση της λοίμωξης και συνεχίζει όλες τις δράσεις πρόληψης και αντιμετώπισης, βάσει των αρμοδιοτήτων του. Στο πλαίσιο αυτών των δράσεων, ο Ε.Ο.Δ.Υ. είχε **εγκαίρως** ενημερώσει τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης της χώρας (Περιφέρειες και Δήμους), όπως και τις υπηρεσίες και τους επαγγελματίες υγείας της χώρας, για την πιθανότητα επανεμφάνισης της νόσου κατά την τρέχουσα περίοδο μετάδοσης, και συνέστησε εγρήγορση των αρχών και των υπηρεσιών υγείας και δημόσιας υγείας, ενίσχυση της επιτήρησης και έγκαιρη οργάνωση και υλοποίηση δράσεων πρόληψης.

Πιο συγκεκριμένα, οι δράσεις του Ε.Ο.Δ.Υ. για την αντιμετώπιση της λοίμωξης από τον ιό του ΔΝ, που περιγράφονται αναλυτικά και στις εβδομαδιαίες εκθέσεις επιδημιολογικής επιτήρησης της λοίμωξης του Ε.Ο.Δ.Υ., περιλαμβάνουν:

I. Ενίσχυση της επιτήρησης της νόσου σε ανθρώπους:

- **Ενίσχυση της επιτήρησης των εγκεφαλιτίδων και των ύποπτων περιστατικών:** Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών υγείας σχετικά με τη λοίμωξη από ιό ΔΝ και την ανάγκη διερεύνησης των **ύποπτων κρουσμάτων** μέσα στην περίοδο μετάδοσης. Στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.Δ.Υ. υπάρχει ειδική θεματική ενότητα για τους επαγγελματίες υγείας. Για την περίοδο 2019, έχει σταλεί ενημερωτική επιστολή σε όλες τις Μονάδες Υγείας και τους Ιατρικούς Συλλόγους της χώρας, για την ανάγκη ενισχυμένης επιτήρησης της λοίμωξης από τον ιό ΔΝ, στα μέσα Μαΐου 2019, ενώ σε περιοχές με πρόσφατη καταγραφή κρουσμάτων ενημερώνονται εκτάκτως οι τοπικές Μονάδες Υγείας για την ανάγκη διερεύνησης ύποπτων περιστατικών.

- **Καθημερινή επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών με εργαστήρια** που διενεργούν έλεγχο για τον ιό του ΔΝ, για την έγκαιρη διερεύνηση των διαγνωσθέντων κρουσμάτων.

- **Υποστήριξη εργαστηριακής διερεύνησης ύποπτων περιστατικών.**

- **Διερεύνηση κρουσμάτων:** Το Γραφείο Νοσημάτων που Μεταδίδονται με Διαβιβαστές του Ε.Ο.Δ.Υ. διενεργεί **-εντός 24 ωρών- διερεύνηση** κάθε κρούσματος λοίμωξης από ιό ΔΝ (τηλεφωνική συνέντευξη), προκειμένου να καθορισθούν ο πιθανός τόπος έκθεσης, οι παράγοντες κινδύνου και η βαρύτητα της νόσου. Παρακολουθείται, επίσης, καθημερινά η πορεία και έκβαση των νοσηλευόμενων ασθενών.

- **Άμεση ενημέρωση των φορέων,** σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, για τα διαγνωσμένα κρούσματα (Υπουργείο Υγείας, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας, Περιφέρειες/ Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας, Δήμοι). Οι τοπικές αρχές δημόσιας υγείας και οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης (Περιφέρειες, Δήμοι) των περιοχών όπου καταγράφονται περιστατικά της λοίμωξης ενημερώνονται (και εγγράφως) άμεσα και εκτάκτως, για τα ενδεικνυόμενα μέτρα απόκρισης και πρόληψης.

II. Ενημέρωση - ευαισθητοποίηση κοινού: Ενημερωτικό υλικό για τη λοίμωξη από τον ιό του ΔΝ, τα μέτρα προστασίας από τα κουνούπια και οι παρουσιάσεις που έχει δημιουργήσει ο Ε.Ο.Δ.Υ. είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του. Ο Ε.Ο.Δ.Υ. κατά την περίοδο 2019:

- Εξέδωσε Δελτία Τύπου: i) στα μέσα Μαΐου 2019, σχετικά με τα ενδεικνυόμενα μέτρα προστασίας, ενόψει της έναρξης της τρέχουσας περιόδου κυκλοφορίας των κουνουπιών, και ii) στις 19 Ιουνίου 2019, σχετικά με διευκρινίσεις επί της κυκλοφορίας του ιού στη χώρα.

- Επικαιροποίησε το ενημερωτικό φυλλάδιο «Προφυλαχθείτε από τα κουνούπια» (σε ελληνική και αγγλική γλώσσα).

- Εξέδωσε ενημερωτικό φυλλάδιο «Ιός του Δυτικού Νείλου: Μαθαίνω και προφυλάσσομαι».

- Διένειμε ηλεκτρονικά για προβολή τηλεοπτικό σποτ «Προφυλαχθείτε από τα κουνούπια» σε κανάλια πανελλαδικής και τοπικής εμβέλειας από τον Απρίλιο 2019.

- Απέστειλε το νέο διαθέσιμο ενημερωτικό υλικό (φυλλάδιο «Προφυλαχθείτε από τα κουνούπια», φυλλάδιο «Ιός του Δυτικού Νείλου: Μαθαίνω και προφυλάσσομαι» και το τηλεοπτικό σποτ «Προφυλαχθείτε από τα κουνούπια»), με ηλεκτρονική αλληλογραφία, στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης της χώρας, στα μέσα Μαΐου 2019.

III. Καθορισμός των επηρεαζόμενων περιοχών - Μέτρα για την ασφάλεια του αίματος: Λειτουργεί διατομεακή Ομάδα Εργασίας για τον καθορισμό των «επηρεαζόμενων περιοχών από νοσήματα που μεταδίδονται με διαβιβαστές» (υπό την Επιτροπή για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση Τροπικών Νοσημάτων του Υπουργείου Υγείας), στις οποίες λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για την ασφάλεια του αίματος από το Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας. Οι επηρεαζόμενες από τον ιό του ΔΝ περιοχές της χώρας (Δήμοι με τουλάχιστον ένα ανθρώπινο κρούσμα ή και όμοροι Δήμοι) δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.Δ.Υ. και ανανεώνονται τακτικά με βάση τα επιδημιολογικά δεδομένα. Μέτρα για την ασφάλεια του αίματος προς τις

υπηρεσίες αιμοδοσίας όλης της χώρας αποφασίζονται και δημοσιεύονται από το Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας - ΕΚΕΑ. Επιπρόσθετα, το Συντονιστικό Κέντρο Αιμοεπαγρύπνησης του Ε.Ο.Δ.Υ. αποστέλλει στις αρμόδιες υπηρεσίες οδηγίες αιμοεπαγρύπνησης για τον ιό του ΔΝ.

IV. Συνεργασία με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και ανταλλαγή πληροφοριών για την ενίσχυση της επιτήρησης της λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου σε ιπποειδή από το ΥΠΑΑΤ.

V. Δράσεις επιτήρησης και ελέγχου των κουνουπιών:

- **Ευαισθητοποίηση Περιφερειών και Δήμων** για την έγκαιρη έναρξη, οργάνωση και υλοποίηση αποτελεσματικών ολοκληρωμένων προγραμμάτων καταπολέμησης κουνουπιών στην περιοχή ευθύνης τους και την ανάδειξή τους σε θέμα υψηλής προτεραιότητας. Για το 2019, ο Ε.Ο.Δ.Υ. απέστειλε σχετικές **επιστολές ευαισθητοποίησης** στα τέλη Ιανουαρίου 2019 (με συνοπτικό οδηγό με τα βασικά βήματα ώστε να επιτευχθεί η έγκαιρη υλοποίηση των έργων καταπολέμησης) και **ενημερώνει εκτάκτως** (τηλεφωνικά και εγγράφως) για τα κρούσματα και τα συνιστώμενα μέτρα πρόληψης και απόκρισης τις τοπικές αρχές των περιοχών όπου καταγράφηκαν κρούσματα της λοίμωξης κατά την τρέχουσα περίοδο. Επιπρόσθετα, με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας, ο Ε.Ο.Δ.Υ. οργάνωσε σε συνεργασία με το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο -εντός του Μαΐου 2019- **συναντήσεις εργασίας με τις αρχές δημόσιας υγείας όλων των Περιφερειών της χώρας**, σχετικά με τις δράσεις πρόληψης νοσημάτων που μεταδίδονται με κουνούπια και ειδικά τις δράσεις καταπολέμησης των κουνουπιών.

- **Εντομολογική επιτήρηση:** Ο Ε.Ο.Δ.Υ., υπογραμμίζει την αναγκαιότητα και συστήνει στις τοπικές αρχές τη διενέργεια εντομολογικής επιτήρησης, την εντατικοποίησή της στις επηρεαζόμενες περιοχές και συνεχίζει την προσπάθεια συλλογής εντομολογικών δεδομένων από τις περιοχές αυτές. Ο Ε.Ο.Δ.Υ. οργανώνει πρόγραμμα ενεργητικής εντομολογικής επιτήρησης, με την τοποθέτηση παγίδων σύλληψης κουνουπιών, σε διάφορες περιοχές της χώρας. Επίσης, από τις εθνικές αρχές δημόσιας υγείας οργανώνεται μακροπρόθεσμα η δημιουργία εθνικής βάσης εντομολογικών δεδομένων στη χώρα.

VI. Επικοινωνία με φορείς δημόσιας υγείας του εξωτερικού: Ο Ε.Ο.Δ.Υ. βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία και ανταλλαγή απόψεων και τεχνογνωσίας με το **Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Πρόληψη και τον Έλεγχο Νοσημάτων (ECDC)** και δηλώνει τα περιστατικά στο ECDC, σε εβδομαδιαία βάση, βάσει του πρωτοκόλλου του ECDC.

Ο Ε.Ο.Δ.Υ. -βάσει των αρμοδιοτήτων του- διατηρεί πολύ υψηλό επίπεδο επιδημιολογικής επιτήρησης της λοίμωξης από ιό του ΔΝ σε ανθρώπους, με άμεση ροή της πληροφορίας, συντονισμό δράσεων, συνεχή εγρήγορση των αρμόδιων περιφερειακών και τοπικών αρχών, με στόχο την έγκαιρη εφαρμογή των δράσεων πρόληψης και απόκρισης. Η ενισχυμένη επιτήρηση που διενεργεί ο Ε.Ο.Δ.Υ. με στόχο την έγκαιρη εφαρμογή δράσεων πρόληψης σε τοπικό επίπεδο (εντατικοποίηση ψεκασμών και δράσεων ενημέρωσης, λήψη μέτρων για την ασφάλεια του αίματος) θεωρείται ένας από τους βασικούς πυλώνες για την απόκριση στις εποχικές εξάρσεις του ιού.

Τέλος, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι η εξαγωγή συμπερασμάτων για την αποτελεσματικότητα των ληφθέντων μέτρων με μόνο κριτήριο τον συνολικό αριθμό των κρουσμάτων είναι εσφαλμένη από μεθοδολογικής άποψης, καθώς δεν γνωρίζουμε το μέγεθος που θα είχαν λάβει οι εποχικές εξάρσεις της κυκλοφορίας του ιού εάν δεν είχαν ληφθεί τα εν λόγω μέτρα (πιθανό τα κρούσματα να ήταν πολλαπλάσια).

Όσον αφορά στα ατομικά μέτρα προστασίας και τον επιπολασμό της λοίμωξης στην Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας, ο Ε.Ο.Δ.Υ. έχει κατ' επανάληψη ενημερώσει το κοινό σχετικά με τα συνιστώμενα μέτρα ατομικής προστασίας από τα κουνούπια και έχει υλοποιήσει μία σειρά δράσεων ενημέρωσης, όπως αναλυτικά περιγράφονται στην απάντηση του 1^{ου} υπο-ερωτήματος («Ενημέρωση - ευαισθητοποίηση κοινού», έκδοση Δελτίων Τύπου, επικαιροποιήσεις ενημερωτικών φυλλαδίων - διανομή τους ηλεκτρονικά στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, προβολή τηλεοπτικό σποτ, <https://eody.gov.gr/disease/koinoyypia/>).

Κατά την περίοδο 2019, αυξημένη επίπτωση της λοίμωξης από ιό του ΔΝ καταγράφεται, μέχρι στιγμής (09/09/2019), σε περιοχές των Περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Θεσσαλίας, και της Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής, καθώς και -σε μικρότερο βαθμό- σε περιοχές της Κεντρικής Μακεδονίας. Κατά τα προηγούμενα έτη, πιο αυξημένη επίπτωση περιστατικών της λοίμωξης καταγραφόταν σε άλλοτε άλλες γεωγραφικές περιοχές της χώρας. Όπως προ-αναφέρθηκε, η επιδημιολογία του ιού είναι **σύνθετη** και ως εκ τούτου θεωρείται -σε παγκόσμιο επίπεδο- **απρόβλεπτη** η κυκλοφορία και γεωγραφική του κατανομή σε κάθε περίοδο μετάδοσης, καθώς **επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες** (μεταναστεύσεις πτηνών, ανοσιακή κατάσταση τοπικών πληθυσμών πτηνών, πληθυσμούς διαβιβάστων, κλιματικές συνθήκες κ.α.). Επιπρόσθετα, θεωρείται διεθνώς πολύ δύσκολη η επιτυχής ριζική αντιμετώπιση και «εξάλειψη» του ιού.

Όπως έχει κατ' επανάληψη επισημάνει ο Ε.Ο.Δ.Υ.: «καθώς η επιδημιολογία του ιού καθορίζεται από πολλούς παράγοντες, οι περιοχές κυκλοφορίας του ιού και οι πιθανές περιοχές καταγραφής κρουσμάτων σε κάθε περίοδο μετάδοσης δεν μπορούν να προβλεφθούν με ασφάλεια και ως εκ τούτου, συνιστάται η τήρηση ατομικών μέτρων προστασίας από τα κουνούπια, σε όλη την επικράτεια, καθ' όλη την περίοδο κυκλοφορίας των κουνουπιών.».

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Βουλευτή κ. Β. Κόκκαλη

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γρ. Υπουργού

2. Τμήμα Νομ. Πρωτοβουλίας, Κοιν. Ελέγχου & Κωδικοποίησης

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ